

Bez promjene društvenih odnosa nema ni uspostave ravnoteže između imperativa globalizacije i imperativa ljudskih prava...

Bez promjene društvenih odnosa nema ni uspostave ravnoteže između imperativa globalizacije i imperativa ljudskih prava...

Objavio Hrvatska uživo u 4. kolovoza 2024.

Tagovi ▼ Kategorija ▼

Image by Peace,love,happiness from Pixabay

Kakva je interakcija ljudskih prava i globalizacije koja je ubrzano širila međunarodna ljudska prava i koja je značajno transformirala politička, ekonomska i kulturna prava, pokušat će se objasniti u nastavku teksta. Radi se o kompleksnom pitanju na koje se pokušava odgovoriti- je li moguće i kako uspostaviti ravnotežu između imperativa globalizacije, kapitala i profita i imperativa zaštite ljudskih prava, imajući u vidu da svaki pojedinac posjeduje inherentna prava na temelju svoje ljudskosti te je imperativ da ta prava ostanu nepovrediva. Fokus će se staviti na globalizaciju kao ideologiju koja uspostavlja globalnu vlast koja upravlja svijetom i koja poništava provedene integrativne procese i koja je izvor svih problema koji se događaju i zbog kojih se sustavno krše ljudska prava.

Iako je globalizacija kao proces integracije nedvojbeno donijela puno pozitivnih stvari, od globalnog smanjivanja siromaštva, poboljšanja kvalitete života, produženje očekivanog životnog vijeka, viša razina obrazovanja, pristup električnoj energiji, pitkoj vodi..., postoji i niz negativnosti koji proizlazi iz ideološke globalizacije koje su neke znanstvenike i stručnjake navele na tvrdnju da je globalizacija opasna i da se sam proces ne može zaustaviti.

Unatoč ovom skeptičnom pristupu potrebno je razumijevati da povijesne promjene ne mogu svima donositi samo korist. Neko će se naći na gubitku, dok će drugi profitirati. S druge strane ne treba ni odbacivati ovakve tvrdnje, uzimajući u obzir sve učestalije kršenje ljudskih prava, sve veće nejednakosti koje se ne događaju slučajno već su određene okolnostima koje stavljaju ljude u nepovoljan položaj. Za tako nešto i nisu potrebni dokazi jer je gotovo opipljivo i osjeća se na „vlastitoj koži.“

Globalizacija, koja se oslanja na slobodno tržište i ekonomsku učinkovitost istovremeno može promicati i kršiti ljudska prava, međutim primjećuje se sve veća nejednakost u raspodjeli dohotka, izostanak prava na jednake mogućnosti i nediskriminaciju, a ostvarivanje socijalnih i ekonomskih prava postaje sve teže.

Upravo, krajnje siromaštvo povezano je s nejednakom raspodjelom bogatstva koje sa sobom ne nosi samo nedostatak sredstava za život već i prisutnu ravnodušnost koja je nehumana, nečovječna i koja

DM RADIO

NAJNOVIJE

ozbiljno prijeti budućnosti. Javlja se i novi oblici siromaštva, smanjenjem troškova rada i isključivo kao posljedica ljudske pohlepe koja ljudima ozbiljno oduzima pravo na rad i dostojanstvo rada.

Politički, ekonomski i kulturni utjecaj multinacionalnih kompanija je sve veći, a financijski kapital je sve više u rukama korporativnih institucija i financijskih elita koje imaju sve veću kontrolu nad svjetskom ekonomijom i politikom potpomognute Grupom G-7. Zbog napretka znanosti i tehnologije, za što postoji i više nego dovoljno dokaza, koncentrirano bogatstvo i moć sve više rastu, a socijalni i humani aspekt polako nestaje. Zaštita podataka i pitanje privatnosti, unatoč benefitima tehnologije izaziva sve veću zabrinutost. Kompanije, posebno tehnološke sve brže razvijaju svoje poslovne modele i proizvode, kapitalizirajući ljudsko ponašanje, a potrošači postaju sve ugroženiji. Naravno, navedeno nimalo ne čudi jer se globalizam oslanja na konzumerizam koji i ne bio bio problem da se sve više korporativni kapital ne stavlja ispred interesa potrošača i da se posljedično sve učestalije ne potkopavaju ljudska prava.

Kada navedenom dodamo ratove, patnje koji su u suprotnosti sa zaštitom ljudskih prava, migracije koje sa sobom nose razne oblike siromaštva i ugrožavanja ljudskih prava, trgovinu ljudima, nasilje nad ženama kao globalni problem, od fizičkog do ekonomskog, osobe s invaliditetom...vidimo da lista kršenja ljudskih prava postaje „impresivna“.

Država je ta koja bi trebala imati glavnu ulogu u zaštiti ljudskih prava, međutim globalizacija i trenutni ekonomski sustav i politike mogu kontrolirati i moć države. Suverenitet države je, naprosto na testu globalizacije i kapitala koji nikad nije poznao granice, što je posljedično dovelo i do toga da su države involvirane u globalne mreže.

Činjenica je da je država, kao politička zajednica ljudi sve više ovisna o međunarodnoj suradnji i sve manje sposobna ispuniti svoju zadaću, da su i međunarodne financijske institucije uvučene u politiku, kao što je i poprilično razvidno da se proces globalizacije za sada neće zaustaviti i da bi teoretski mogao dovesti do nestajanja suverene i nacionalne države. Daljnji razvoj tehnologije, umjetna inteligencija, stalna potreba za smanjenjem troškova i vremena u proizvodnji, distribuciji roba i usluga još će više učvrstiti već postojeća zajednička pravila i vrijednosti, stvarati još veću međuovisnost i dodatno slabiti državu koja, ionako više nije u stanju sama provesti sve zadaće i za očekivati je da će se ljudska prava sve manje poštovati. Drugim riječima, teza globalizma kao ideologije – svaka suverenost pa i suverenost nacionalnih država je povijesno zastarjela i sve ljudske zajednice moraju se podrediti svjetskom centru vojne, političke, ekonomske i kulturne moći.

U ovako posloženim stvarima, gdje manjina drži osnovne poluge moći i pokušava iskoristi neke dimenzije procesa globalizacije za povećanje svoje ekonomske i političke moći, teško je reći gdje je rješenje za zaštitu ljudskih prava, odnosno kako uspostaviti ravnotežu između globalizacije i ljudskih prava, ako se ne zadre u same uzroke, što se ne radi već se rješavaju posljedice.

Treba li rješenje tržiti u socijalnoj ekonomiji teško je reći jer se ova priča provlači od 1996. godine, međutim ovaj poslovni model poslovanja stavlja ljude, društvenu i ekološku svrhu ispred profita, što dokazuje i gotovo tri milijuna organizacija (zadruge, društvena poduzeća, zaklade, udruge, dobrotvorna društva...) i zapošljava kroz razne gospodarske djelatnosti 13,6 milijuna ljudi ima demokratsko i participativno upravljanje te stavlja ljude, društvenu i ekološku svrhu ispred profita. Dio dobiti od djelatnosti u interesu je samih članova ili korisnika, čime na čelo stavlja kolektivni i opći interes... Socijalna ekonomija, zasigurno može doprinijeti stvaranju socijalne pravednosti u gospodarstvu i društvu, smanjiti sve veću diferencijaciju između bogatih i siromašni, odgovoriti na globalne izazove klimatskih promjena i devastaciju okoliša, demografskog starenja stanovništva i svih društvenih i ekonomskih silnica koje utječu na promjene u suvremenom društvu, no zbog same kompleksnosti integracije iste, potrebe razvijanja svijesti svih dionika o samom procesu i njezinim benefitima, bit će to težak put. Ambiciju da se načela socijalne ekonomije uključe u cjelokupno gospodarstvo treba, svakako pozdraviti, s obzirom da neke politike EU i pravila tržišnog natjecanja, blago rečeno ne idu u pravom smjeru.

Je li rješenje ostvarenja i zaštite ljudskih prava u zelenoj tranziciji i temeljnoj promjeni odnosa prema prirodi koja će osigurati pravdu, kako se kategorički naglašava ili je, zapravo zelena tranzicija nastavak neoliberalizma, i zgrtanja profita, imajući i u vidu izostanak potrebne jasnoće, činjenicu da se globalni igrači, posebno Kina snažno pozicioniraju na globalnom tržištu i da se okreću enormni iznosi izraženi u bilijunima eura.

Klimatske promjene koje se događaju pogađaju najsiromašnije stanovništvo i za očekivati je da će se to nastaviti, imajući u vidu da sam globalizam slabi politiku socijalne sigurnosti, a posljedično i samu nejednakosti. Logično pitanje koje se postavlja- može li se zelena tranzicija provesti ako izostanu promjene u društvenim odnosima.

Ili je rješenje, prije svega u podizanju razine svijesti kao stanja neposrednoga spoznavanja, svijesti koja percipira tijek vlastitih doživljaja, ima znanje o doživljaju i njegovu tijeku, a ujedno i nadzor nad njima te u samoj savjesti koja usvaja moralna načela o tome što je dobro, pravedno i dopušteno, a što nije i na temelju istih procjenjuje koliko su učinjeni ili zamišljeni postupci ispravni ili neispravni.

Aktualno Showbiz

Zanimljivosti

Prešišao Baku Prase i Voyagea: Thompson peti na Billboardu, a na ljestvici je i Rozgina 'Lavica'!

6. KOLOVOZA 2024.

Aktualno Crna kronika

Hrvatska Vijesti

Uvjurio ženu da čeka napad qusara, ona mu

FACEBOOK

NAŠ YOUTUBE
KANAL

Code 150: Unknown error.

Preuzmi zapis:

https://www.youtube.com/watch?v=ocREggJEMrk&_=

KOLUMNJE

Kolumne

Razumijevanje promjena pomaže da shvatimo svijet u kojem živimo, a posljedično s tim planiramo i budućnost – Migracije, integracija i ljudska prava...

31. SRPNJA 2024.

Kolumne

Trebaju li teolozi i ljudska

Istraživanja u svijetu su pokazala kako razvoj svijesti o ljudskim pravima nije toliko ovisan o socijalnoj demografiji koliko o političkoj kulturi građana. Sve to implicira tezu da je podržavanje ljudskih prava i svijest o njihovoj zaštiti, bar na današnjem stupnju razvoja demokracije i njezine ekonomije, bitniji uvjet za demokratsku legitimaciju od samih ekonomskih učinaka vlasti i osobnih ekonomskih očekivanja. Međutim, kad se ljudi postupno naviknu na ostvarena prava, kad ona postanu dio načina života, kad postanu navika, tada će se vjerojatno odnosi promijeniti – tada će možda više misliti na ekonomsku ili neku drugu performansu sustava (to navedena istraživanja i potvrđuju). Ali put prema ljudskim pravima i njihovom ostvarenju nije jednostavan i lagan. To je unatoč tomu put slobode, dostojanstva i samoostvarenja svakoga ljudskog bića. Zato se za njihovo ostvarenje valja boriti. (Svijest o ljudskim pravima, Vladimir Vujčić)

Hoće li se ovi negativni globalni procesi nastaviti, teško je za reći, međutim sa sadašnje pozicije i sadašnjeg trenda globalnih zahtjeva koji moraju u budućnosti osigurati produktivnost kroz inovacije i tehnologiju teško je biti optimističan.

Zaključno, bez temeljne promjene društvenih odnosa nema ni imperativa osiguranja i zaštite ljudskih prava. Odgovornost ne možemo stalno tražiti u kreatorima politika već se mora kontinuirano raditi na sebi, stjecati znanja, uzdignuti se na višu razinu prosuđivanja, imati što jasniju viziju onoga što se događa, probuditi se i razumijevati kako današnja realnost funkcionira i boriti se za ljudska prava koja nam pripadaju.

Piše Sara Strinavić

OVAJ PROJEKT FINANCIRAN JE SREDSTVIMA ZA POTICANJE NOVINARSKO IZVRSNOSTI AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

Hrvatska uživo

Slični članci

6. kolovoza 2024. ▶

Image by falco from Pixabay

Trebaju li teologija i ljudska prava ići ruku pod ruku...

2. kolovoza 2024. ▶

foto: ilustracija/unsplash

Imamo pravo reći što mislimo i zahtijevati bolji svijet ...

⌵ Opširnije

31. srpnja 2024. ▶

Ai Image by Gerd Altmann from Pixabay

Razumijevanje promjena pomaže da shvatimo svijet u kojem živimo, a posljedično s tim planiramo i budućnost –

⌵ Opširnije

Migracije, integracija i
ljudska prava...

⌵ Opširnije

KATEGORIJE

- UmjetnostPodcast studioZaželi
- NekategoriziranoOpćineKolumne
- ŽupanijaUdruge građanaObrazovanje
- Gradovi

PRATITE

NAS

NEWSLETTER

Za naše novosti pretplatite se na naš newsletter.
Možete se odjaviti u bilo kojem trenutku.

Ovdje upišite Vašu email adresu

☐ Pročitao sam i slažem se s uvjetima i odredbama

Pretplatite se

Impresum

Kontakt

O nama

Uvjeti korištenja

Prodaja i marketing

Redakcija

Pravila privatnosti